

Z podpůrných prostředků byla ve třídách pro žáky se SVP nejčastěji využívána opatření reedukační povahy (53 % hodin) a kompenzační povahy (28,5 %). Z kompenzačních a rehabilitačních pomůcek pro žáky se středním a těžkým mentálním postižením, s tělesným a smyslovým postižením byly nejvíce využívány pomůcky pro komunikaci (40,2 %), ICT pomůcky (31,8 %), haptické pomůcky (26,5 %), polohovací prostředky (23,5 %) a pomůcky pro stimulaci (22,7 %).

Mimořádně nadaní, nadaní a talentovaní žáci tvoří specifickou a zároveň vnitřně poměrně různorodou skupinu. Jejich vzdělávací potřeby se v různé míře a různým způsobem odlišují od vzdělávacích potřeb běžných žáků. Proto je důležité, kromě individuální práce s každým nadaným žákem, rozvíjet systém podpory nadání a péče o nadané na strategické a koncepční úrovni. Schválená Koncepce podpory rozvoje nadání a péče o nadané na období let 2014–2020 se neomezuje pouze na cílovou skupinu mimořádně nadaných dětí, žáků a studentů, nýbrž je zaměřena na podporu identifikace, rozvoje a uplatnění nadání dětí, žáků a studentů.

Základním cílem na období let 2014–2020 je vytvořit a dále rozvíjet otevřený koordinovaný meziresortní systém podpory nadání a péče o nadané, v němž jsou jasně vymezeny role jednotlivých subjektů. Na úrovni základní školy se plánuje vytvoření pozice specialisty koordinátora pro podporu nadání, který bude mít za úkol vyhledávat nadané žáky, nabízet metodickou pomoc pedagogům i rodičům při koordinaci podpory rozvoje nadaných žáků a úzce spolupracovat s krajským koordinátorem pro podporu nadání.

ČŠI při své činnosti sledovala i ve školním roce 2014/2015, zda navštívené školy identifikují individuální potřeby žáků mimořádně nadaných, nadaných, popř. talentovaných. Tyto žáky eviduje 206 škol (30,9 %). Plán (strategii) práce s těmito žáky včetně konkrétních opatření k jejich rozvoji má 29,2 % inspektovaných škol. Nejčastěji využívaná opatření k podpoře těchto žáků znázorňuje následující tabulka.

Tabulka 30

Podpůrná opatření využívaná pro mimořádně nadané žáky – podíl škol (v %)

Podpůrná opatření	Podíl
Podpora účasti na soutěžích a olympiádách	79,6
Speciální metody, postupy, formy a prostředky (např. individualizovaná, projektová výuka)	57,8
Úpravy organizace vzdělávání (např. individuální vzdělávací plán)	48,5
Rozšířená výuka některých předmětů nebo skupin předmětů	26,7
Pedagogicko-psychologické služby	21,4

Vhodná podpora mimořádně nadaných (diagnostikovaných školským poradenským zařízením) i nadaných žáků byla zaznamenána v 60 %, resp. 67,3 % hodin. Výrazně častěji se podpora vyskytovala na 1. stupni. Zatímco mimořádně nadaní žáci byli zaznamenáni pouze v 1,5 % hodin, nadaní žáci byli přítomni v 12,5 % hospitovaných hodin.

Dalšímu zlepšování stávajícího systému péče o nadané aktuálně brání zejména nedostatečná propojenost jednotlivých aktivit v oblasti péče o nadané, malá informovanost veřejnosti i pedagogů o specifických problémech jejich vzdělávání, nejistota ohledně možností podpůrných opatření pro nadané a způsobu jejich financování na úrovni školy či rozdílný přístup jednotlivých krajů k oblasti podpory nadaných a často také značná proměnlivost dlouhodobých záměrů, což brání zajištění potřebné stability nastavených podmínek financování péče o nadané.

ČŠI v navštívených hodinách sledovala práci učitelů také se žáky s odlišným mateřským jazykem a současně zjišťovala aktivity, které svým charakterem přesahují vyučovací jednotku. Přestože ne všichni žáci s odlišným mateřským jazykem mají SVP, jedná se o skupinu žáků se zvýšenou potřebou podpory ve výuce.